

יהדות באהבה

נכון לעכשיו

הקלקולים ותיקונם

בחודש טבת תורגמה התורה ליוונית וחושך בא לעולם. מתו עזרא הסופר ונחמיה בן חכליה שהעלו את ישראל מבבל, ובמותם חשכו עיניהם של ישראל באותו הדור, ובעשרה בטבת שם נבוכדנאצר מצור על ירושלים עד שהובקעה החומה ב"ז בתמוז כעבור שלוש שנים. ועל כך אנו מתענים תענית ציבור. ובדורנו, אחרי השואה הנוראה שבה נרצחו מיליוני יהודים על ידי הנאצים ימח שמם, וחלקם, לא נודעו זמן ומקום הרצחם, נוהגים לומר קדיש לזכרם. **נכון לעכשיו**, אנו מתענים ומצטערים על הפורענויות שבאו על ישראל בעבר בשביל לערור את הלבבות לפקח על דרכי התשובה, שבזכרון הדברים האלו נשוב להיטיב, וזה עיקר התענית ללמוד לקח מהעבר ולהיטיב מעשינו בהווה (עיין שו"ע אור"ח תקמ"א משנה ברורה).

כיצד נתקן את קלקולי העבר? **א. לימוד התורה.** תורה הנלמדת בסגנון 'יווני', מדעי, בלא יראה ובלא אמונה, אינה מאירה את נשמת הלומדים. תורתנו הקדושה היא בבחינת אור "כי נר מצוה ותורה אור". עלינו לשוב ולהשיב את ילדי ישראל כ-ו-ל-ם ללמוד תורה מתוך יראה ומתוך יחס של כבוד ואהבה, כפי שלמדו ולימדו אבות אבותינו במשך כל הדורות, ומתוך כך תבוא אורה ושמחה ללומדיה, לאומה, ולעולם כולו. **ב. עזרא ונחמיה**, היו המנהיגים שהביאו את ישראל מגלות בבל להקמת בית שני. במותם, העם היה כצאן בלי רועה. גם היום אנו זקוקים מאוד למנהיגים כעזרא ונחמיה שיחזקו את רוח האומה ויאחדו אותה. מנהיגים שיאירו לישראל באמונתם הגדולה ויעוררו אותם לשוב אל השורשים והמסורת היהודית. ומתוך כך נלמד להכיר מהי זהותנו ומה ייחודו ויייעודו של עם ישראל ונצמד באמונה ובבטחה במעלה הדרך המפותלת לישועה השלמה. **ג. המצור על ירושלים.** כבעבר, גם היום הערבים ואומות העולם לוטשים עיניהם ושיניהם על ירושלים לב האומה ולב העולם במטרה לנגוס ולחלק את ירושלים לכבות את אורו של עולם. נוכל להודפם רק בבניין ירושלים והגדלת מספר תושביה. יש ללמוד ולחנך את ילדי ישראל ואת אלה ששכחו מהי ירושלים, את הקריאה שקורא כל חתן מתחת לחופתו "אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני תדבק לשוני לחכי אם לא אזכרכי אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחת" ומתוך כך יהפכו ימי הצום לימי ששון ושמחה ונזכה לישועה שלמה במהרה בימינו אמן.

זר הנגן ב"א

עמוד 2 הרב אורן טרבלסי
ערבות יהודה לבנימין

הרב דוד לנדאו
תרבות של חיצוניות

עמוד 3 הרב יורם אליהו
אור לגויים

הרב אשר בוחבוט
מסירות הנפש של יהודה ובנימין

עמוד 4 נתן קוטלר
הקדמות לאמונה / חיים של שליחות

עמוד 5 הרב ליאור לביא
האח הגדול צופה בך

עמוד 6 אסתר אברהמי "מוסיף והולך" בנישואין
יפה שניים. שהם אחד / סיפור לעשרה בטבת

עמוד 8 הרב שלמה אבינר
אין גבעונים, אין ממלכתיים, כולנו יהודים

חדש!
עלה לאוויר האתר החדש
של "ערוץ מאיר"
לדוברי רוסית
meirtvru.com

בשעה טובה "ערוץ מאיר" ברוסית עלה לאוויר. באתר החדש אפשר למצוא אלפי שיעורי תורה בווידיאו ואודיו, מאמרים תורניים ותכניות עומק בנושאים שונים ומגוונים, ממיטב המרצים של מכון מאיר - הרב ראובן פיינמן, הרב יוסף מנדלביץ, הרב זאב משקוב, הרב דשביסקי ועוד. כל זאת ברוח של אהבת הבריות.

פרטים על תכניות הלימודים במחלקה לדוברי רוסית אפשר לקבל במייל:
machon.russian@gmail.com ובטלפון: 0547822098

Вашему вниманию!
Запущен новый сайт "Аруц Меир" на русском языке по адресу meirtvru.com

Здесь можно найти тысячи видео и аудио уроков по Торе, статьи и спецпрограммы на разнообразные темы от лучших лекторов Махон Меир, в том числе рав Реувен Фаерман, рав Йосеф Менделевич, рав Зеев Мешков, рав Зеев Дашевский.
Иудаизм с Верой и Любовью - теперь онлайн и на русском языке.

Подробности по обучению в русскоязычном отделении можно узнать по эл. почте machon.russian@gmail.com и по телефону 0547822098

בשיתוף עם האגף לתרבות יהודית

מכון מאיר

הגליון מוקדש לעילוי נשמת

סגן ארז לוי - הי"ד
במלאת עשרים שנים לפטירתו
האזכרה תתקיים א"ה ביום שישי י"ג בטבת תשפ"ב 17/12/21
בהר הרצל בשעה 10:00
תנצב"ה
המשפחה

חנה בת יהושע בואר ז"ל לבית סיול
במלאות שישים שנה להסתלקותה.
נפטרה בז' טבת תשכ"ב
בכ"ח שנות חייה גמלה המון חסדים
תנצב"ה

ערבות יהודה לבנימין - צדיקים ובעלי תשובה

ישי ולבנו כלאב, התחיל להתגלות בשורש בין יהודה לבנימין. יהודה בעל המלכות המעשית פוגש את החיים ואת אתגריהם. משהו מהרוע מוכרח להידבק בו לכן נמצא בו חטא. ויחד עמו התשובה - "יהודה שהודה ולא בוש סופו נחל חיי העולם הבא".⁴ לעומתו, בבנימין הופיע הטוב בשלמות. בנימין הוא האחרון שבשבטים, ומדרגתו נבנית על גבי כל האחים הקודמים לו, לכן היה צדיק ונקי מחטא. "חותם השבטים כולם, בנימין בן יעקב, המשלים את התכסיס הכללי של האומה, לא נמצא החטא בגבולו". וכדי שיהודה יצליח להחזיק עמדה בתוך החיים הסוערים עליו להכיר בערך בנימין ולהיות קשור אליו. צדיקותו של בנימין מסוגלת להשפיע על יהודה כך שאף אם יחטא בגלל העיסוק בעולם המעשי, בסופו של דבר ימצא את הדרך לעשות תשובה.

אם כן, ערבותו של יהודה לבנימין אינה רק לטובת בנימין אלא גם לטובת הערב, יהודה. יוסף ידע שעליו להביא את יהודה לערוב לבנימין ובכך להתחבר אליו, וכוחו המיוחד של בנימין יוכל להאיר על יהודה. ומהקשר המיוחד הזה בין שורש הצדיקים - בנימין, לבין שורש בעלי התשובה - יהודה, נוצר מיזוג מופלא שפריו הוא בניין המקדש שנבנה בחלקם של יהודה ובנימין. אמר הקב"ה לדוד "חייך כשם שנתת נפשך תחת שאול שהוא משבטו של בנימין, כשם שעשה יהודה זקןך שנאמר ישב נא עבדך תחת הנעה, כך אני נותן בית המקדש בחלק יהודה ובנימין".⁵

מדה של חטא עמו, כי כן הוא המצב של העולם המעשי, שאי אפשר לו לשמור את משקלו המצומצם והמדויק. בעולם המעשי יש כוחות חזקים של רוע שצריך להילחם ולעמוד מולם. וכאשר עוסקים ברע אי אפשר שלא ידבק ממנו קצת, גם במי שנלחם מולו. דוד המלך, מתוך תפקידו העליון והחשוב להעמיד מלכות שמסדרת ומתקנת את כל סדרי החיים, חייב להיאבק ברוע. המאבק מחייב חיכוך עמו, ומחיכוך זה נדבק מאליו מעט מהרוע גם במלכות ישראל ובדוד.

אולם מצד עצמה מלכות ישראל היא גילוי הטוב המוחלט והשלם, והיא מקבלת את כוחה ממקורה הטהור שנקי מחטא, ומכוחו יכולה להילחם ברע. המקור של המלכות מוכרח אפוא להיות מלא בטוב בלבד, לכן ישי אבי דוד היה טהור ללא חטא. "אבל במקורו היה כולו רק טוב, בישי אבי דוד".

היעוד והמטרה של מלכות בית דוד היא להסיר את הרע ולהביא את המציאות לטוב המוחלט. זו תכלית שתתגלה במילואה בעתיד אך רושם ממנה היה צריך כבר להיקבע במציאות. והוא נקבע בבנו של דוד כלאב שנקרא כך משום שהיה כולו אב. דמותו משקפת את דמותו האמיתית של דוד שהיא מלאה בטוב ונקיה מחטא. דבר שיתגלה בפועל רק בעתיד. דוד המלך ששייך לחטא מצליח להוליד דמות שאין בה חטא. כך תצליח מלכות ישראל מתוך המאבקים מול הרוע להוליד בעולם את הטוב השלם. כלאב כלל בקרבו את הצורה הרוחנית של מלכות בית דוד בשלמותה שבפועל תבוא אליה בקץ הימין גם בעולם המעשה".

אותו סדר ומבנה שהתגלה ביחסים בין דוד לאביו

בתחילת הפרשה ניגש יהודה ליוסף לממש את הערבות שהתחייב בפני יעקב ולהציע את עצמו כעבד במקום בנימין. "כי עבדך ערב את הנעה. ועתה ישב נא עבדך תחת הנער לאדני והנער יעל עם אחיו". בערבות של יהודה יש צד של מנהיגות ולקייחת אחריות. הרמב"ן מפרש שיעקב לא סמך על ראובן כשהתחייב להחזיר את בנימין, אך כשיהודה קיבל על עצמו ערבות הסכים ושלח את בנימין משום ש"יהודה גבר באחיו". יהודה נודע בכוחו ובמנהיגותו, והערבות שלקח על בנימין היא ביטוי לכך. תכונה של מנהיג היא לדאוג לכל אחד מאלו שתחת חסותו. ערבותו של יהודה היא אפוא ביטוי לתכונת המלכות של יהודה, ולפי דעה אחת במדרש¹ היא עצמה הייתה הסיבה לכך שזכה למלכות.

צד נוסף יש בקשר המיוחד שנקרם בין יהודה לבנימין בערבות זו, צד שנצרך גם הוא לבניית מלכותו של יהודה. הגמרא במסכת שבת² מספרת על ארבעה שהיו נקיים מחטא ונגזרה עליהם מיתה בעטוי של נחש שהביא מיתה לעולם. שלושה מתוכם הם משבטי יהודה ובנימין. משבט יהודה ישי אבי דוד וכלאב בן דוד, ובנימין עצמו משבט בנימין.

יהודה שהוא יסוד המלכות, וכן דוד המלך שבו התגלה כוח המלכות של יהודה, אינם צדיקים גמורים כמותם. היה בהם חטא (לפי מדרגתם) ולא נמנו ברשימה המיוחדת הזו. וצריך להבין מדוע אביו של דוד וכן בנו היו צדיקים גמורים, ואילו דוד עצמו נחשב בעל חטא.

הרב קוק מבאר³ שמלכות ישראל הפועלת בתוך העולם המעשי אינה יכולה להישאר נקיה מחטא. "השימוש שבפועל, צריך ומוכרח הוא שימצא איזו

1. מדרש תהילים, עו
2. דף נה:
3. עין איה שבת פ"ה, מא
4. סוטה, ז:
5. ילקוט שמעוני שמואל רמז קכו

ממשנת הרצי"ה

הרב דוד לנדא

ומליצות ספרותיות, דברים בטלים וריקים ופנטזיות, הם המילוי הגדול של התרבות הזמנית הגויית. מחברי ספרי מליצות, סיפורים ורומנים הם עיקר התרבות, הם הנכבדים והחשובים לעילא לעילא. פעם המדע והפילוסופיה תפסו מקום חשוב, אבל עכשיו, בירידת התרבות של המאות האחרונות, הם פחות תופסים מקום. פילוסופיה פחות משמחת את הנפש. המדמה שולט על תרבות הגויים שמסבבים אותנו ושתגלגלנו לתוכם. הכל נעשה יותר חיצוני שטחי דמיוני ופחות שכלי. רוח החכמה מתמעט ומסתלק. לעת עתה, מצבנו התרבותי בעולם נורא מאד, טראגי מאד, עד שיתגלה מצב הבריאות השלם.²

1. בראשית ט' כ"ז.

2. ע"פ שיחות הרצי"ה ישראל ותחיתו פרק י"ז עמ' 277-9.

תרבות של חיצוניות

אנחנו, עם ישראל, אחוזים באור

דעת ד', והעמים עובדי

עבודה זרה אחוזים בכוח

המדמה, שממנו נמשכת

התפתחות והתפשטות

של הציור ושאר

תפיסות חיצוניות.

המדמה הוא חיצוני

לעומת השכל שהוא

פנימי, עליון. כשהצד

החיצוני נמשך ונטפל אל הצד העליון הפנימי,

זה המצב הנורמלי. "פת אלהים לפת וישכון

באהלי שם". אבל כשיש הדגשת יתר של היופי

החיצוני, ויופי זה נראה בעיני הגויים כתרבות

כולה, זהו מצב של ריבוי חיצוניות. החיצוניות

צריכה להצטרף אל הפנימיות. אבל מתוך הכוח

המדמה באה התפתחות היופי הגופני, האסתטיקה

בציורים ובפנטזיות, במרחב גדול של תרבות.

כוח המדמה הולך ומשתכלל, מתגדל, מתפתח

כאשר מתבשר יעקב אבינו שיוסף חי, נאמר בפרשה 'ויסע ישראל וכל אשר לו ויבא בארה שבע'. מסביר הנצי"ב שיעקב לא הסכים לבוא עם בניו מצרימה, ומחשבתו היתה להגיע לבאר שבע ויוסף יעלה אליו, ושם יפגשו. אך ה' מתגלה אליו 'במראות הלילה' ואומר לו 'אל תירא מרדה מצרימה' **"להשכילו שהגיעה השעה לקבל עליו עול גלות שמכונה בשם לילה"**. חששו של יעקב היה שישקע זרעו מהתערבות באומה המצרית, ה' מבטיח לו 'לגוי גדול אשימך שם.. ואנכי אעלך גם עלה'. ה' מבטיח לו שתי עליות, **"עליה חושית שיעלו בשעת גאולה לארץ ישראל, וגם עלה, עליה רוחנית, שביציאת מצרים יעלו במתן תורה ובעבודת הקורבנות יותר מאשר היו לפני בואם למצרים"**.

נשאלת השאלה מדוע בכלל היה יעקב צריך לרדת למצרים, ומה בכלל מטרות הגלויות שעם ישראל עובר ונמצא מאות שנים בגלות ולא בארצו ארץ ישראל? הנציב עונה על-כך בתחילת פרשת ויחי שנאמר שם 'ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב... שבע וארבעים ומאת שנה'. שואל הנצי"ב, לכאורה מיותר למנות את שנותיו שהרי נאמר כבר שכשבא למצרים היה בן מאה ושלושים? ומתוך - במילים 'ויחי יעקב' באה התורה ללמד שיעקב חי חיים טובים ומתוקנים בשבע עשרה שנים אלו במצרים מה שלא הורגל בזה

בארץ ישראל. מרחיב על-כך הנצי"ב ב'הרחב דבר' שם ואומר **"ומיעקב אבינו סימן שיעקר חיותם ורוב השנים יהיו בגלות"**. וחז"ל הראו לנו שיעקב הוא הסימן לנו בגלות יותר מאברהם ויצחק, וזה כוונתם במה שאמרו (תענית ה') **"יעקב אבינו לא מת"**, ושאלו שם: וכי לחינם חנטו וספדו לו וכו'? תירצה הגמרא על פי הפסוק **"כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים"**, **"מקיש הוא לזרעו, מה זרעו בחיים אף הוא בחיים"**. ולכאורה כל הדרשה הזו היא פלא, אלא מבאר הנצי"ב שחז"ל הבינו שלמדו 'מיעקב לזרעו' לסימן למה שיקרה אתם במהלך חייהם בגלות ובגאולה.

בהמשך מבאר הנצי"ב את עיקר הסיבה שרוב חייו כאומה הם בגלות ואומר, שזה מתבאר מדברי ה' לאברהם בסוף פרשת לך-לך, **"אשר נתנו בניו להיות לאור לגויים, וזה אי אפשר רק כשהם מפוזרים בגלות"**. הנצי"ב מסביר זאת באריכות בדברי ה' לאברהם, **"והיית לאב המון גויים"**, שעד עכשיו שאברהם קרא בשם ה' גייר כמה אנשים, שהתגייירו לגמרי ונכנסו בכלל עובדי ה' בתורתו שלמדם אברהם, הם הנפש אשר עשו בחרן, אבל דבר זה לא יתכן בכל העולם ולא הייתה כוונת ה' שכל הגויים יהיו בכלל עדת ישראל, **"אבל זה היה הרצון והתכלית שיהיו כל אומות העולם יודעים את ה' והאליילים כליל יחלפון, ולדבר זה הזהיר הקב"ה את אברהם שיהיה רצונו להשקיע**

דעתו להיות לאב המון גויים להכירם את ה'". והוא מוסיף שתפקיד זה ניתן אחר כך לעם ישראל כמו שכותב ישעיה **"ואצרך ואתנך ברית לאור גויים, כלומר נתתי לך צורה מיוחדת מובדלת מהגויים ואתנך לברית עם לתקן את כל העמים באמונה וזוהי באמת תכלית כל הבריאה כנאמר בהושע 'למען דעת כל עמי הארץ את יד ה' כי חזקה'..."** ולמטרה זו מגיעים על ידי הפיזור הגדול של ישראל בעמים.

דבר נפלא לומד הנצי"ב בהקשר זה מסוף פרשת ויצא. לאחר שיעקב כורת ברית עם לבן נאמר **"וישב לבן למקומו"** משמעות הדבר שחזר למעמדו הראשון שהיה לפני שבא יעקב, שכל הברכה שהייתה ללבן היה רק בשביל יעקב וכן אמרו חז"ל שכל משפחות האדמה אין מתברכות אלא בשביל ישראל **"וכל זה סימן לבנים שיש אומות העולם שאין מזלם טוב בעצם אלא בשביל ישראל שבקרבם באה הברכה להם, וכאשר יצאו ישראל מהם ישבו לכח דל"**. לעם ישראל יש תפקיד להיות אור לגויים. כאשר הוא נמצא בגלות מסוימת הוא משפיע עליהם ומביא להם ברכה, כאשר מסתיים תפקידו בגלות זו ה' דואג ומעלה אותם ארצה והברכה באותה אומה מסתיימת. מציאות זו אנו רואים בעינינו בדורותינו ומתחזקים בידיעה שבסיום התהליך הזה תתקיים הבטחת ה': **"כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים"**.

הרב אשר בוחבט

מסירות הנפש והערבות עולה מאחזינו בשרנו' לחיבור של 'ונפשו קשורה בנפשו'. והיא תתגלה בהמשך אצל דוד ויונתן **"נִפְשֵׁי יְהוֹנָתָן וְקִשְׁרָה בִּנְפֻשׁ דָּוִד"**.¹ וכן בשכר מסירות הנפש של יהודה בהצלת בנימין, גם הגואל שיוצא מבנימין, מרדכי, מזכיר שמו של יהודה, שנאמר: **"איש יהודי וכי משבט יהודה היה והלא משבט בנימין היה דכתיב "איש ימיני"**, אלא שנתן יהודה נפשו על בנימין במצרים, אמר ליה הקדוש ברוך הוא אתה נתת נפשך לעבד תחת בנימין חיך הגואל שאני עתיד להעמיד ממנו לשמך אני כותבו איש יהודי¹⁰ ובמושך הדורות הנביאים קוראים ליהודה ובנימין כשבט אחד.¹¹ ובמקום של מסירות הנפש בין האחים ודאגה לאח השונה באהבת חנם שם יכנה מקום המקדש, מקום שבו שורה השכינה כדברי הרב קוק 'ואם נחורבנו, ונחרב העולם עמנו, על ידי שנאת חנם, נשוב להיבנות, והעולם עמנו יבנה, על ידי אהבת חנם, היורדת מראש צורים, 'חנותי את אשר אחן וריחמתי את אשר ארחם'¹².

1. בראשית (פרשת וישב) פרק לו פסוק כו
2. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף י עמוד ב
3. (פרשת וישב) פרק מד פסוק לב - לג
4. בראשית רבה (תיאודור-אלבק) פרשת ויחי פרשה צז
5. זוהר כרך ב (שמות) פרשת משפטים דף קד עמוד ב
6. תלמוד בבלי מסכת יומא דף יב עמוד א
7. תלמוד ירושלמי מסכת גיטין פרק ד הלכה ג
8. מדרש נחומא (בבוב) פרשת וישב סימן ח
9. שמואל א פרק יח פסוק א
10. ילקוט שמעוני אסתר רמז תתרנ
11. רד"ק מלכים א פרק יב
12. אורות הקודש / חלק ג - מוסר הקודש / עמוד שכ / אהבת חנם ושנאת חנם - י

מסירות הנפש

של יהודה ובנימין

היוצרת

קשר נצחי

בפרשה אנו מוצאים מסירות נפש של יהודה על אחיו בנימין, שמוכן להיות תחתי לעבד. בתחילה נאמר לגבי מכירת יוסף: **"וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל-אֶחָיו מִה-בִּצְעַי כִּי נִהְרַגְתִּי אֶת-אֶחָיו וְכָסִינוּ אֶת-דָּמּוֹ לִכְנֹ וְנִמְכַּרְנוּ לַיִּשְׁמַעֲאֵלִים וַיְדַנְּנוּ אֶל-תְּהִיבוֹ כִּי-אֶחָיו בְּשָׂרֵנוּ הוּא וַיִּשְׁמַעְנוּ אֶחָיו"**. דברים אלה מבטאים יחס של דרך ארץ לכל אדם, וכל שכן לאח שהוא בשרך; שיהודה תחילה רצה להיות המפטר בין האחים - **"מה בצע"** לשון בציעה ופשרה?² אבל בהמשך עם אחיו בנימין רואים שינוי גדול ביחס לאהבת האחים: נאמר **"כִּי עֲבַדְךָ עָרַב אֶת-הַנָּעַר מֵעַם אָבִי לְאִמְרֵי אֶם-לֹא אֲבִיאֲנִי אֵלַיךְ וְחָטַאתִי לְאָבִי כֹל-הַיָּמִים וְעַתָּה יִשְׁבֹּנָא עֲבַדְךָ תַּחַת הַנָּעַר עֶבֶד לְאֹדְנִי וְהַנָּעַר יַעַל עִם-אֶחָיו"**³; פה מתגלה ערבות ומסירות נפש. ויהודה עלה ונתעלה בתיקון מעשה זה, שנאמר **"מ'טרף בני עלית"**⁴. כלומר: בתחילה, עם יוסף, יהודה היה 'גור' שרק לא רצה להרגו, ולאחר מכן בערבות הנער נהפך ל'לביא', וכשנסר את נפשו עליו נהפך ל'אריה'⁵.

מסירות הנפש כלפי אחיו בנימין גורמת לקשר כל

נתן קוטלר

לתגובות ולקבלת המאמר המלא:
gemarabemunah@gmail.com

הרב טייכטל שואל בהקדמתו מה חידש המלאך באומרו "הן הן מעשה המרכבה" והרי היה ידוע שמעשה מרכבה היה הנושא שבו עסקו רבן יוחנן בן זכאי ותלמידיו רבי אלעזר בן ערך!

להיעשות מרכבה לשכינה

הרב טייכטל מלמדנו רעיון נפלא ביותר: **העיסוק במעשה מרכבה אינו רק הלימוד עצמו, אלא הכוונה של הלומד להיעשות מרכבה לשכינה.** כלומר לחיות חיים של שליחות להפוך את החיים למרכבה לשכינה "כדי שתתדבק נשמתנו בעצמות קדושת התורה ורוחניותה ולהוריד השכינה בקרבנו" כדברי הב"ח (או"ח מז). על פי זה הרב טייכטל מסביר את דברי רבן יוחנן בן זכאי "זהו היה נמי [=גם] כונת ריב"ז במה שאמר 'יש נאה דורש ואין נאה מקיים' - היינו שדורש במעשה מרכבה ואינו

מסירת המפתחות לשמיים

הרב טייכטל היה רבה של העיר פישטיאן שבסלובקיה, אך כשהסלובקים גירשו את שאר יהודי העיר באכזריות, הוא הבין שאינו יכול שם והחליט לברוח לעיר נייטרא. הוא מתאר ביומנו את הרגעים האחרונים של היהודי האחרון בפישטיאן: "ולקחתי ושמנתי את הספרים שלי שהיו בביתי, על גג בית המדרש ובגמרי ליתן את החבילה האחרונה מהספרים על גג בית המדרש, היה בידי החבילה של מפתחות מהספרים ומהכתבי יד שלי בתחילה לא רציתי ליקחם בידי, כי למה לי הם עוה, כעת נטלתי אותם וזרקתים למעלה מעל הספרים, כיון דהיו תשמישי מצוה ותשמישי מצוה אינם נזרקין וכשעשיתי כן, נזכרתי מהגמרא סוף תענית דכיון דחרב בית המקדש, נטלו פרחי כהונה את המפתחות של בית המקדש וזרקום כלפי מעלה ואמרו: 'רבונו של עולם! אנו, שלא שמורנו היטב את המקדש עד שחרב, נטול אתה ושמור אתה אותנו, ובא פיסת יד וקבלן'. כמו כן אני עשיתי, עשרים שנה הייתי פה פישטיאן, לשמור את משמרת הקודש, עד עת הזאת שחרבה הקהילה לגמרי, ואני הוא היהודי האחרון אשר עוזב כעת את המקום, ואני הולך בגלות לא שמרתי כראוי את המקדש מעט עד שחרבה בעוונותינו הרבים, רבונו של עולם! נטול המפתחות מידי, ואתה תעשה את שלך להרים את קרן ישראל במהרה" ("אמונה צרופה בכור השואה" עמ' 116-119).

מה חידש המלאך?

מסופר בגמרא בחגיגה (יד, ב): "מעשה ברכן יוחנן בן זכאי שהיה רוכב על החמור, והיה מהלך בדרך, ורבי אלעזר בן ערך מחמר אחריו. אמר לו: רבי! שנה לי פרק אחד במעשה מרכבה! אמר לו: לא כך שניתי לכם: ולא במרכבה ביחיד אלא אם כן היה חכם מבין מדעתו? אמר לו: רבי, תרשיני לומר לפניך דבר אחד שלמדתי. אמר לו: אמור. מיד ירד רבן יוחנן בן זכאי מעל החמור, ונתעטף וישב על האבן תחת הזית. אמר לו: רבי, מפני מה ירדת מעל החמור? אמר: אפשר אתה דורש

הרב חגי לונדין

לגשת למצרים

המשפט הפותח את פרשת 'ייגש' הוא 'ויגש אליו יהודה'. אנו מוצאים עוד פעם 'גישה' של יהודה. כאשר יעקב ובניו יורדים מצרימה, יהודה נשלח 'גושנה' לפני כולם, וזאת, על פי המדרש, 'להקים שם בית מדרש'.

לעומת יוסף שמבטא בעם ישראל את הכוח החומרי, 'המשביר לכל ארץ מצרים', שממנו צומח 'משיח בן יוסף' (שאחראי על בניית הקומה הפיסית בשיבת ציון); הרי יהודה הוא הכוח המבטא בעם ישראל את הכוח הרוחני, ממנו צומח 'משיח בן דוד' הבונה את קומת הקודש על גבי קומת החול.

בפרשה אנו לומדים כי על מנת לבנות את בית ישראל, יש צורך לתת לכוח הרוחני לגשת ולהקדים. בשביל שהאומה הישראלית תיבנה יש

צורך להקים בית מדרש ורק לאחר מכן לבנות את ההתיישבות. גם עצם היידיה למצרים בשביל הגיבוש הלאומי של משפחת יעקב היא אמירה שהאומה מתגבשת דווקא מחוץ לארץ ישראל, ללא תלות במרכיבים חומריים. ברגע שזה מובן, שעם ישראל מגבש זהות רוחנית גם במצרים; שהתורה יכולה להינתן במדבר בחוץ לארץ; שיהודה מוקדם וניגש ליוסף - אזי ניתן להיכנס לארץ ישראל ולהגשים את הייעוד המלא של האומה - ממלכת כוהנים וגוי קדוש. עולם רוחני המופיע בתוך הממד הארצי. בית יוסף ובית יהודה כאחד.

לדבר תורה שבועי מצולם ומשוכתב מהרב
 ולונדין - ניתן לשלוח הודעת וואטסאפ (!) למספר
 0545753771

שליחת הציבור

שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי?
איתנו אתם יכולים!

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע
- ופוסטם בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדרכת מדורות בבתי הכנסת
- וברכינות תמים
- דיורו ישיר בכל רחבי הארץ

לדעתם סגור מחזור?
נחשבו את הרווח!
השקעה של 97 שקל תניב רווח של 100 שקל תוך 30 יום!

יציבות: קודם דפוס ודפוס
איכות: עיתון איכותי ומעריכים בנינו
היפר: הומה, הירוק, הכחול
הכנסת: אינספור תלמידים

לפרטים:
052-8908518 יוני
0528908518@gmail.com

חושך אקדמי

לא לתת לשאננות לגרום לנו לשקוע בתרדמה. כך גם חושך תרגום התורה. למראית עין נראה שתרגום הוא הזדמנות להפצת מעיינות התורה חוצה. אך כאשר מאמצים רק את הממד החיצוני של התורה, את הסיפור ההיסטורי, את העובדות היבשות, מטשטשים את הגרעין הפנימי שעומד בבסיסה ושלמעשה מהווה את נשמתה. ומי שעיני נשר לו, מזהה מיד את התרדמה הנוראה שמשיכה את האור והחום האינסופיים והנצחיים העומדים בבסיס כל מילה ומילה ממילותיה של התורה. כך גם עזרא הסופר, שמזהה את התרדמה הגדולה שגורמת לעם ישראל לשקוע בגלות ולא לעלות ארצה ומוביל את מהפכת ההתעוררות של ימי הבית השני.

נצח נצח

ראשית המצוה, החושך, תרדמת הגלות, כל אלה מובילים אל האתגר הגדול שעומד בפני החברה הדתית בימינו. האקדמיה הביאה לעולמנו ברכה בתחומים רבים ושונים, אך ישנם תחומים בהם מגעה ומחשבתה זרים ומנוכרים לכל קודש. והזרות והניכור הללו נושבים אלינו מכל מאמר, ספר או סדרה טלוויזיונית שמאמצת את השפה והכלים האקדמיים בגישתם אל הרוח והיהדות. את הסכנה שברוח הנושבת מתוך ה"מדע" הזר הזה ביטא יפה פרופ' אליעזר שבייד:

"מדעי היהדות אינם ממלאים, ואינם יכולים למלא, תפקיד בחינוך הדור ובהנחלת המורשת, מפני שהזרות למורשת מוטבעת בהם. הם שגרמו לניכור - כיצד זה יתגברו עליו? יתר על כן, ההתיימרות ב'אובייקטיביות' מדעית אינה אלא מסווה שחוקרים לובשים, חלקם מתוך תמימות וחלקם מתוך אנרכיזם זדוני והרסני. לדעת קורצווייל, אין מחקר אובייקטיבי של ההיסטוריה של תרבות הרוח, שעל כן מחקר המתיימר באובייקטיביות אינו אלא טועה ומטעה".

ראוי אפוא להתחזק בימים אלה בחיזוק הזיקה לקדושת התורה; לחיבור העמוק שלנו לדברי התורה שבכתב ובעל פה ולייעוד הגדול שלנו כעם חי וער הצועד בגאון על אדמתו. עם הידוע מהו מקור כוחו ולא פחות מכך - יודע להישמר מפני אצטלה מדעית מזויפת שתוכה רצוף ניכור והרס עצמי.

ושניים חכמים, מושיב אותם בחדרים נפרדים, כדי שיתרגמו את התורה ליוונית. הנס שאירע היה שעל אף הריחוק בין החכמים המתרגמים, כולם תרגמו בדיוק באותו אופן.

לכאורה היה נראה שהפצת התורה על ידי תרגומה היה אמור להפוך למאורע משמח, אך חז"ל מלמדים שבעקבות התרגום הזה ירדו לעולם שלושה ימי חושך. חושך! הפצה של התורה לשפת החכמה הפילוסופית מכונה חושך! מובן שהדבר מעורר מיד את הקונוטציה לחג החנוכה שעבר עלינו לאחרונה ובו הזכרנו את המאבק עם תרבות יוון שלדברי חז"ל: "החשיכה עיניהם של ישראל". שוב חושך? מהו סוד העניין?

המאורע השלישי שאנו מציינים בטבת הוא פטירת עזרא הסופר בט' בטבת. מה זכה עזרא הסופר שאנו מציינים דווקא את תאריך הסתלקותו ומהו הקשר בין שלושת המאורעות הללו?

התעורר בצל

הרב קוק זצ"ל כתב בספרו 'ריש מילין' (הערה ו') על 'התגין' שהמילה 'תרגום' שווה בגימטריה למילה 'תרדמה' (649). מהו סוד העניין? תרדמה היא מצב שבו האדם חי אך הוא חסר הכרה. לא שם לב. יש רמות שונות בחוסר הכרה; יש חוסר

"מדעי היהדות אינם ממלאים ואינם יכולים למלא, תפקיד בחינוך הדור ובהנחלת המורשת, מפני שהזרות למורשת מוטבעת בהם. הם שגרמו לניכור - כיצד זה יתגברו עליו?"

הכרה מוחלט ויש מצבי ביניים בהם האדם ער אך המציאות שסביבו זרה לו ולכן איננו מבין אותה לעומקה. הוא לא מרגיש מחובר למה שמתרחש. הוא רדום.

מה התרחש בעשרה בטבת? עדיין לא קרה שום דבר ממשי, אך לרבי עקיבא, שמייטיב לראות למרחוק, שורשי החורבן כבר הנצו. דווקא לכן יש חשיבות להתעורר מיד כעת, "בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה!"

בעשרה בטבת בשנה התשיעית למלכות צדקיהו, המלך האחרון של ממלכת יהודה, סמך נבוכדנצר מלך בבל על ירושלים והחל במצור על העיר. כשנתיים וחצי לאחר מכן, ביום התשיעי בחודש הרביעי הוא חודש תמוז, נבקעת העיר וצדקיהו המלך מוגלה על ידי נבוכדנצר לבבל. בשבעה לחודש החמישי (אב), ועד עשרה בו, נשרף הבית (ט' באב). כחודש וחצי לאחר מכן נרצח גדליה בין אחיקם וגולה דלת העם.

בגמרא (ראש השנה יח, ב) מובאת מחלוקת תנאים בין רבי עקיבא לרשב"י לגבי המאורע הקשה שאנו מציינים בחודש טבת. לדברי רבי עקיבא, וכך גם נפסק להלכה, בעשירי בטבת סמך מלך בבל על ירושלים: "צום העשירי זה עשרה בטבת שבו סמך מלך בבל על ירושלים שנאמר (יחזקאל כה, א): 'וַיְהִי דְבַר ה' אֵלַי בְּשָׁנָה הַתְּשִׁיעִית בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בְּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ לְאֹמֶר. בֵּן אָדָם כְּתֹב לָךְ אֶת שֵׁם הַיּוֹם אֶת עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה סִמֵּךְ מֶלֶךְ בָּבֶל אֶל יְרוּשָׁלַם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה". לדברי רביע עקיבא, אנו צמים על תחילת המצור וזהו למעשה גם התאריך המוקדם מבחינה כרונולוגית לרצף ימי החורבן על בית המקדש על לוח השנה.

לגבי התאריך בו אנו מציינים את יום עשרה בטבת, מביא רבי דוד אבודרהם הלכה המבוססת על הפסוק לעיל מיחזקאל: "בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה". לדבריו, גם אם יחול עשרה בטבת בשבת (מה שיכול היה לקרות כאשר מקדשים את החודש לפי הראיה ולא לפי הלוח של ימינו) - צמים בו! בימינו יום תאריך זה יכול לחול לעתים רחוקות ביום שישי, וגם אז צמים בו.

מה הופך את היום הזה, שוודאי חמור פחות מ"ז בתמוז ומט' באב, לבעל תוקף שכזה המחייב בנסיבות מסוימות לדחות שבת, דבר שקיים באופן דומה רק ביום הכיפורים?

ימים של חושך

בנוסף לציון תחילת המצור, בח' בטבת אנו מציינים מאורע קשה אחר שאירע לישראל. תלמי המלך היווני, שמלך לאחר אלכסנדר מוקדון על החלק המצרי של האימפריה היוונית, לוקח שבעים

מה גורם לה לככות. היא ענתה לי שזו הכמיהה להגשמת חלומה.

הזמנתי את שניהם לשתף זה את זה בחלום הזוגי של כל אחד מהם. הם היו שקועים בשיתוף, עד שנראה היה ששכחו מנוכחותי בחדר. כשסיימו, הם נראו מפויסים במידת מה וחיכו למוצא פי. נתתי לאווירת הפיוס הזאת להיות נוכחת ואחר אמרתי: "הגעתם לכאן בחושך רגשי. עתה הדלקתם מחדש את הניצוץ של ראשוניות הקשר ביניכם ובעז"ה, הוא יהיה מוסיף והולך. בפגישות הבאות תתנסו, כיצד להוסיף רגשות חיוביים ולהגדיל את אור חייכם שילך ויתעצם." לקראת סיום, שאלתי לתחושותיהם. "יש לי תקווה שזה אפשרי, למרות שעדיין אני לא יודעת כיצד", אמרה יפעת. "אני רוצה ללמוד..."

"נכון יפעת, גם כשלא יודעים, המטרה היא תמיד לחפש ולמצוא, מה יוסיף כל פעם מחדש אור ושמחה.

"ואני שמח שיש ליפעת תקווה ואני יוצא בהרגשה טובה של התחלה", הוסיף דני. כשיצאו התפללתי שבעז"ה, הם יכניסו את נס ואור החנוכה אל תוך ביתם. כל זוגיות היא נס בכל רגע. הם ילמדו כיצד להוסיף זל"ז אור וטוב. בכך הם יזכו להשראת השכינה שתשלים את בניין הזוגיות באהבה.

זוג אחר אצליח ואולי... אני בכלל לא בשביל זה... לא יודעת".

סיפרתי להם שזוגות רבים שנתונים בקשיים, חושבים כך ושהמציאות מוכיחה אחרת. אמרתי שאם לא יעבדו על הקשיים הזוגיים עכשיו, הם יצטרכו לעבוד עליהם בזוגיות אחרת. "פגשתי זוגות שהתגרשו, כי לא יכלו לשאת את הקשיים. אח"כ הם הצטער, מפני שגילו שנשארו עם אותן בעיות, עם תוספות של פחד מגירושין נוספים ועם חוסר אמון", אמרתי.

יפעת נראתה מהורהרת, אחר אמרה: "את באמת חושבת שמשני אנשים זרים אפשר לחזור ולהיות מאוהבים?" "הייתם בהתחלה מאוהבים. בזכות קשר בריא שתבנו ביניכם, תהיו אוהבים ויציבים באהבתכם. ההתאהבות היא זמנית. האהבה היא קבועה, גם כשיש קשיים והתמודדויות."

הם נראו אבודים ומתוסכלים. הרגשתי שיש צורך להדליק ניצוץ רגשי ואפילו קטן, כדי להתחיל להניע את הקשר הזוגי לקראת חיבור וקירבה. חשבתי שאולי יהיה נכון לגעת בקשר הראשוני שלהם שבו התחילה אהבתם. שאלתי אם הם מוכנים לשתף כיצד הכירו. דני שישב עד אז בשקט, שמח על ההזדמנות. הוא פנה אל יפעת ואמר לה: "את זוכרת את הפגישה ההיא... שלא הפסקנו לצחוק ואת זוכרת מה הבטחת לי..."

יפעת נראתה המומה מהתפנית בשית. היא ניסתה להחזיק את עצמה עצורה, אך זיכרון אותה פגישה, העלה בה חיוך שהפך לצחוק קל. האווירה הכבדה ששררה בחדר, התחלפה באווירה קלילה יותר. לפתע פרצה יפעת בבכי וסיפרה, עד כמה חלמה על זוגיות שכיום אינה קיימת וחייה נראים חשוכים ועצובים. שאלתי

ימי החנוכה שעוד רק חווינו, משאירים בנו את חותם ה"מוסיף והולך". נרות החנוכה, מסמלים את ישועת ישראל. היוונים רצו לפגוע בקדושת הבית היהודי. תפקידנו להאיר את הבית, באור שמוסיף והולך בנתינה, בתשומת לב, בהארת פנים וכן הלאה.

באחד מימי החנוכה הגיעו יפעת ודני, בשנות השלושים לחייהם ופניהם נפולים. הם אמרו שהם חווים קשיים רגשיים רבים ונראה להם שאין תקנה, אלא להיפרד. הם ביקשו את עזרתי, כיצד להיפרד בצורה טובה, כי רוצים להישאר הורים טובים לילדיהם. התברר לי שזו הפעם הראשונה שהם מגיעים לייעוץ זוגי. מכיוון שכך, הצעתי שכדאי להתחיל בכדיקת האינטראקציה הזוגית ביניהם.

"אני לא מאמינה שנצליח לחזור לרגשות נעימים בינינו. אני מרגישה שאנחנו זרים לגמרי", אמרה יפעת. דני מחה כנגדה ואמר לי: "אני כל הזמן אומר לה שיש תקווה. היא כועסת עוד יותר ואומרת שאני לא באמת מרגיש ומתייחס כראוי לפגיעות הרגשית שלה. אני מסביר לה שזה לא נכון והיא לא מקבלת. בסה"כ אני בן אדם וכשאני טועה, אני מנסה לתקן. גם היא טועה, אבל לעומתה, אני מבליג. היא אומרת שאני אחראי על המצב הרגשי שלה ותפקידי לדאוג שזה לא יקרה. אני מצטער, אני לא מלאך. היא הסכימה להגיע לפגישה הזאת, רק בתנאי שנדבר על פירוק הקשר". יפעת הנהנה בראשה כאות הסכמה לדבריו.

הרגשתי שיפעת נחושה בדעתה. היא לא מאמינה שאפשר להצית מחדש, את ניצוץ אהבתם שעוד ילך ויגדל. "אתה, זה כבר לא יצליח. אולי עם בן

ייעוץ אישי זוגי ומדרכת כלות

לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים המעניינים אתכם -
 esteravr@gmail.com
 מאמרים נוספים בנושא זוגיות
 ניתן למצוא באתר מכון מאיר >

סיפור לעשרה בטבת // יפה

אחרי הזוועות שעברנו, אני שואל את נפשי למות כל יום מחדש. ואשתי ושני ילדי סובלים מהתקפי הזעם שלי. למה?! למה?!... הוא זועק כשענינו מביטות לשמים... ושלוימלה בוכה אתו. בכי של כאב מהול בבכי של התרגשות מן המפגש.

יושבים השניים בבית קפה קרובים זה לזה, ומעוררים תמיהת רואיהם, מה עושה זה אצל זה... והם נפגשים שוב ושוב, זה בביתו של זה, ויצחק אינו מפסיק לשאול, כאילו ביקש להשיב לעצמו את האמונה הזכה מילדותו.

קשה קשה עליו. עשרות שנים שהוציא את ה' מחייו, בזעם, והנה אט אט החל לפחות להבין שהוא אינו מבין כלום... כלום! רק זאת, איך מבעד לזוועות צמחה כאן מדינה לתפארת, חזקה וגאה... איך החיצוניות המתמייפת הסתירה בתוכה עם אכזר ורצחני... איך הוא אסיר תודה שהוא לא נמנה על העם הזה, שחלק מגינויו קצת דבק בו... וכמה הוא הולך ומתקרב לשלוימלה שמעט מעט הדביק אותו בהלך רוחו...

שלו לשבת בה... ובעוד הוא מלגלג על ה'דוסים', מעמיק שלוימלה את מבטו החודר בעיניו...

מבעד לכעס הוא מזהה משהו רך ומוכר מן העבר. לפתע הזדעזע ולחש ברכות, לא בטוח בעצמו "יצחק?... כן". השיב לו בכעס. "מניין לך? האם השתמשת פעם בשירותי המשפטיים?" "לא, יצחק, לא... האם אינך מכיר אותי?" ויצחק אינו מבין מה לו ולאיש הזה עם הזקן והמעיל המרופט שלבש. רק מבטו מרתק אותו אליו ומרכך אותו. הסתכל עליו כמהופנט. עד שלפתע זיהה... שלוימה התקרב אליו לתת לו חיבוק, אך הוא נרתע בבהלה... עד שפרץ בבכי קורע לב...

מיטה, קרשים, יותר נכון, מעל מיטה, אין יודעים בלילה אם יקומו, ואין יודעים בבוקר אם ישוכו. והכפור, והרעב, ומעל הכול המחזות הנוראיים מידי יום. שלוימלה ויצחק, עדיין ילדים תמימים, שאיבדו את כל משפחתם מצאו אז נחמה זה בזה שם, במחנה המקולל המוקף בחומות... והנה נופלות החומות. "אין לי חיים שלוימלה,

שניים. שהם אחד

בין הזמנים, יוצא לו שלוימלה לטייל מעט עם נכדיו בגן הציבורי. שואף מלוא ריאותיו את האוויר של ארץ ישראל, שמחיה אותו שנים רבות מאז עלה ארצה. ממשיך מדי פעם לגעת בעצמו לוודא שאין הוא שרוי בחלום, שהוא כאן בארץ ישראל שמאירה לו את פניה. שה' מאיר את פניו לבניו. שהוא גאה להיות יהודי...

משחרר את הקטנים למתקני המשחקים. מתרווח על הספסל, פורש את זרועותיו, כמו רוצה לבלוע את כל הירוק שמסביבו המתמזג עם אור השמים הכחולים. מה עוד צריך בחייו? נכון, את עשרת ילדיו גידלו בדירה קטנה בת שלושה חדרים, וחיו בצמצום, אבל ברוך ה', אין הוא מפסיק להודות לה' על הנסים והנפלאות שעשה ועושה אתו...

בכי חזק קטע את מחשבותיו. ראה את נכדו הקטן נגרר בגסות על ידי איש מבוגר לבוש בהידור רב, שעניו היו זעופות "שלכם הוא הילד הזה? אתם הדתיים, העיקר שאתם יודעים להביא ילדים..." שלוימה לקח מידו את הילד ונתן לו חיבוק מגונן ופנה אל האיש בשאלה. וזה משיב לו בבזז כי הקטן הזה סובב את הקרוסלה עוד ועוד ולא נתן לנכד

מאירי

עלון ערוץ מאירי להורים ולילדים
פרישת יום תשפ"ב

- מראיין: אני רואה כאן בסופס שלך שכתבת שיש לך זיכרון גרוע.
מוסי: אני כתבתי את זה? ...
- איש אחד נכנס למכונית קפה ויצא משום בנס...

פרשה מאירה

כבוד הורים

בפרשת "ויגש" מספר על כך שיוסף הצדיק גלה לאחים שלו שהוא יוסף אחיהם. לאחר הפגישה המרגשת ביניהם, האחים עלו חזרה לארץ כנען ליעקב אביהם וספרו לו שיוסף בנו חי ושהוא משנה למלך במצרים! יעקב ומשפחתו ירדו למצרים, כדי לפגש את יוסף וכדי שיהיה להם אכל בזמן הרעב.

יוסף הצדיק לא המתין עד שיעקב יגיע למצרים, אלא הוא אסף את מרכבתו ועלה לקראת יעקב אביו. יוסף לא התחשב בכבודו ובמעמדו כמושל במצרים. הוא טרח בעצמו והתאמץ לעלות לקראת אביו, כדי לפגש אותו ולכבדו!

מיוסף הצדיק נלמד לעצמנו עד כמה יש לכבד את ההורים. גם אם לפעמים זה לא ממש נח לנו. חכמינו ספרו על דמא בן נחיה, שבכלל לא היה יהודי, ובכל זאת הוא כבד את הוריו אפילו כאשר הם בזו אותו בפני אחרים. וגם כאשר הפסיד כסף רב - הוא לא הסכים לצער את אביו.

מצות כבוד הורים היא מצוה גדולה וחשובה. חשוב מאוד שתהיה לנו הפרת הטוב להורים שלנו, שאוהבים אותנו ודואגים לנו מאז שנולדנו!

שאלות בפרשה

1. מי דיבר עם יוסף כדי לשכנע אותו לשחרר את בנימין?
2. מי אמר "הוציאו כל איש מעליו"?
3. מי נתן למי "חליפות שמלות"?
4. מה היתה התגובה הראשונית של יעקב כששמע שיוסף חי?
5. מה שמותיהם של שלושת בני לוי?
6. מי היה חוששים?
7. מי שאל את מי "מה מעשיכם"?
8. מדוע קנה יוסף את העם המצרי לעבדים לפרעה?

חידת חדגא:

מי היה נשוי לבן אדוניו?

חידת פולקע:

בפרשה מופיעים כוהנים ולוויים, אבל אין קשר ביניהם. הסבירו!

הכזורת כפולה - עשרה בטבת

כל המושגים מופיעים בתפוזות פעמיים, מלבד אחד. מהו?

ד	ש	ש	ע	ד	ד	ש	פ	ב	ש	ז	פ	ד	ו	א
ש	ט	י	מ	ו	ו	פ	ל	ו	ר	ש	ד	נ	ק	
י	צ	ר	ר	ו	א	מ	י	מ	ג	ו	נ	נ	ע	
נ	ת	ו	ו	ב	י	ת	ה	מ	ק	ד	ש	ר	ח	
ה	ב	ב	ל	צ	ש	ד	ק	מ	ה	ת	י	ב	ת	ר
ד	ט	ט	ת	ד	מ	ל	ו	ז	י	ג	ל	י	ל	ו
ת	ב	ב	י	ו	ר	צ	י	ח	מ	ל	נ	ח	נ	א
ו	ה	ה	נ	ח	ב	ע	ו	מ	א	ע	ש	נ	ט	ח
נ	ר	ר	ע	ו	כ	א	ד	ר	ת	ו	ע	ו	ג	י
ד	ש	ש	ת	א	ד	ה	ו	ש	נ	ד	ת	ר	ש	
ד	ע	ע	ש	א	ר	צ	ו	מ	ז	א	ב	ל	י	

ירושלים • בית המקדש • מצור • רומאים • צום • תענית • ענוני • עשרה בטבת

תמונות בפרשה

מצאו למה רומזות התמונות, מתוך הפרשה!

רוצים שפלים?

מגילת דוד 126

הרב שלמה אבינר

דמו, להשמיד אנשים כמוכם מן הארץ.
נתתי פקדה לנערי:

- המיתו אותם, תלו אותם על יד מקום
כניסת המים לחברון, כדי שכלם יראו
ויראו. ואת ראשו של איש בשות תקברו
בקבר אבנר בחברון.

ד' ירחם. אנשים נעשים רעים. לבי נשבר
בקרבי.

יש לעצר כל זאת. אבל כיצד?

שמואל ב ד.

1. שמואל ב א טו. רד"ק.

לפניה. עשינו כל זאת מאהבתנו את אדונינו
הפלה, לחסל את מותרו ואויבו.

- אוי ואבוי! אתם מטרפים! אתם
משחתים לגמרי הרגתם אדם סתם, ללא
סבה!

הם נבהלו מתגובתי. ודאי צפו לשקר גדול.
המשכתי:

- ודאי שמעתם שפאשר בא אדם לכשור
לי על מות שאול, וקשב שהוא מביא
בשורה טובה, צייתי להרג אותו! אתם
רשעים, הרגתם איש צדיק בביתו, איש
שלא עשה לכם כלום. יש לדרש מכם את

- אדונינו הפלה!

- ברוכים הבאים. מי אתם?

- אנו רכב ובענה בני רמון הבארותי.

- בכבוד רב. ומה הענין הפביא אתכם
אלי?

- יש לנו בשורה טובה. באנו לביתו של
איש בשות, מחפשים לקוני חטים. הוא
שכב במטתו למנוחת צהרים. נצלנו את
ההזדמנות שהוא אינו חושד בכלום, והרגנו
אותו.

- מה? הרגתם אותו?

- כן. אפילו חתכנו את ראשו, והנה הוא

אצל האומות אשר קלטו על ידי כמה ערפלים ניצוצות אחדים מאור תורה, מורגש מאד התוכן של חטא הקדום, חטא אדם הראשון, ופעולתו על האדם, בהיותו טבוע בחטא. מה שאין כן בישראל, אין זה התוכן לוקח כל כך חלק עיקרי בתוכני הרגשות האמוניות, רק המעשה הטוב, תלמוד תורה, עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם א-להיך.

שמונה קבצים ז, פו

הרב שלמה אבינר

אין גבעונים, אין ממלכתיים, כולנו יהודים

אז יש תמהים שהם לא מאוהבים במדינה ובצבא. אבל יש להודות שיש להם בעיה חמורה: כיפות גדולות מצמר עבה, פאות ארוכות, טלית קטן מעל הבגדים, ולפעמים גם גיטרה, בלי צל של ספק, זה חמור... אז אולי הגיע הזמן לשוחח יחד. אולי הגיע זמן לבקר במאחזים. אולי מזמן הגיע הזמן. אז הממלכתיים יתחילו להבין את הגבעונים, והגבעונים את הממלכתיים. אחת המלאכות האסורות בשבת היא לתפור, אבל לתפור בין יהודים זה מותר בשבת, ואפילו מצווה.

לזכור שכך קמה כמעט כל יהודה ושומרון. צעירים אידיאליסטים עם מסירות נפש הקימו, ואחר כך המדינה אישרה. אבל יש עוד טענה: הגבעונים אלימים כלפי הצבא. זה ודאי אסור מכל וכל. אבל כמה מהם מתנהגים כן? 50%, 30%, או אולי 10%? כנראה פחות מזה. אז אתם משמיצים ציבור שלם בגלל יוצאי דופן?! יתר על כן, אפשר להבין את אותם הצעירים המביעים שנאה למדינה ולצבא. לא להצדיק אלא להבין. אחרי שהרסו להם את הבתים וכל תכולתם פעם אחר פעם, בלי שעשו רע לאיש,

אולי תפסיקו לריב. אולי כבר יצאנו לגמרי משנאת חינם. אולי אנו עם אחד. אולי המשותף גדול לאין ערוך מהמפריד. אולי אתם גורמים בכי לנשמת האומה, בכי לרבונו של עולם. אולי צריך להיות קצת מדעי, ולבחון את הדברים בשכל ובדעת, ולא ברגש טועה ותועה. ככל שמתעמקים, רואים שבעצם הממלכתיים הם גבעונים והגבעונים הם ממלכתיים. כי מה אומרים הגבעונים? שארץ ישראל כולה שלנו, רק שלנו, היתה שלנו ותהיה שלנו. וכי הממלכתיים חולקים על זה? וכי המדינה חולקת על זה? וכי צה"ל חולק על זה? אם כן, הגבעונים הם ממלכתיים והממלכתיים הם גבעונים.

וכי מה אומרים הגבעונים? שיש להקים ישובים בכל מקום. אנחנו לא הערבים. שיש מצוה להתיישב בכל מקום, ושזה בעצמו מחזק את הריבונות. וכי זה לא בדיוק מה שהממלכתיים אומרים? אם כן, נראה שאנו עם אחד.

אבל טוענים הממלכתיים: אתם מקיימים ישובים בלי אישור! נכון. זה בעייתי. אבל יש להם אישור מעם ישראל לדורותיו, שמסר נפשו כדי לחזור לארץ ישראל כולה. ויש להם גם אישור מהתנ"ך, שכידוע אינו ספר גבעוני אלא כלל ישראלי. ובכלל, יש פתרון פשוט: לאשר את אותם המאחזים באופן חוקי ומסודר. אנא

/// מהנעשה במכון מאיר

ערוץ מאיר לילדים באירוע מרכזי בהיכל שלמה

בסיוע עיריית ירושלים

כ-1500 ילדים עם הוריהם השתתפו בהפנינג של ערוץ מאיר לילדים בחנוכה, שהתקיים בהיכל שלמה בירושלים, בהשתתפות מיטב השחקנים, כוכבי הערוץ לילדים. האירוע התקיים בניהולם של חן גוטרמן, מנכ"ל המכון, וישראל סלנט מנהל הערוץ לילדים.

במהלך האירוע ביקרה סגנית ראש העיר הגב' חגית משה, בירכה את ההורים והילדים וציינה בדבריה שהערוץ מגיש לשמחת ההורים, תוכניות תורניות, תרבותיות וערכיות ברוח המסורת. כן בירכה את מכון מאיר והעומד בראשו, הרב דב ביגון, שמזכה רבים להתקרב לאבינו שבשמים באהבה, ולא רק מבוגרים גם ילדים/דות ובני משפחותיהם.

שיחות הרצי"ה
אורות התחיה ו

שיחות רבנו הרב צבי יהודה הכהן קוק על ספר אורות - אורות התחיה חלק ו' פרקים נגיב, בעריכת הרב שלמה אבינר

324 עמ', כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה
ב'דני ספרים' רח' אבן ישראל 3 ירושלים